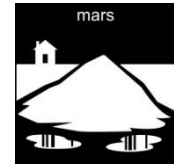
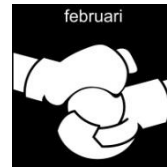
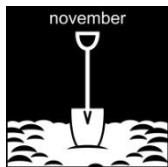

Höstvinter och vinter hos renskötarna – lär dig mer

Renskötrelåret är indelat i åtta årstider, vår, vårsommar, sommar, höstsommar, höst, höstvinter, vinter och vårvinter. Varje årstid har sina sysslor och händelser. Höstvintern börjar någon gång i slutet av oktober och sträcker sig ungefär fram till i början av december. Där tar vintern vid och den håller i sig fram till mitten av mars.

När vädret blir kallare, förbereder sig både renarna och renskötarna för vintern. Renarna får vinterpäls. Den pälsen är tjockare och längre än den päls de har under sommaren och hösten. Det är för att de ska hålla sig varma i det kalla vädret.

Ren med sommarpäls

Ren med vinterpäls

Renskötarna förbereder sig inför den kommande vinterskiljningen och transporten av renarna till vinterbetet. De gör de genom att laga hagar och att se till att skotrarna fungerar. De tar även fram brickor till de omärkta kalvarna. På brickorna står det vem som äger kalven och vilken sameby den tillhör. Brickan sätts sedan i kalvens öra. Man använder brickor på vintern istället för att skära in märket, eftersom när kalven betar i snön kan såret skrapas upp. När våren tar man bort brickan och märker kalvarna genom att skära in märket. Renskötarna behöver även köpa hem vaccin och sprutor för att kunna vaccinera renarna.

En man lagar ett staket

En renkalv med kalvbricka

En vaccinationsspruta

En skoter

När alla förberedelser är gjorda, det har blivit kallt och snön har lagt sig, är det dags för renskötarna att samla ihop alla renarna och påbörja förflyttningen till hagarna för vinterskiljningen. Efter vinterskiljningen ska renarna transporteras till vinterbetet. Vinterbetet är ställen där renarna lättare kan hitta mat under vintern.

Renskötarna hjälps åt att samla ihop renarna. De förflyttar sig med hjälp av skotrar. När alla renar är ihopsamlade drivs hjorden framåt genom att renskötarna kör med skoter på sidorna om och bakom renarna. Hundarna hjälper också till att hålla hjorden samlad och föra tillbaka renar som vandrar iväg.

En renhjord

För att göra det lättare för renarna att gå under färden har några renskötare kört upp skoterspår. Spåren blir hårda att gå på jämfört med djupsnö där renarna lätt kan sjunka ned. På vägen har renskötarna övernattningsställen. På dessa ställen är det viktigt att det finns bra med bete till renarna. Om det inte finns bete vandrar renarna iväg för att söka mat. Det är viktigt att hålla hjorden samlad, dels tar det lång tid att samla ihop en renhjord som skingrats och ensamma renar är också mer utsatta för rovdjur som varg, lo eller järv. Några renskötare är därför också vakna på natten och vaktar hjorden.

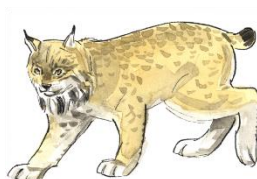
Skoterspår

En renskötare vaktar renhjorden på natten

Järv

Lodjur

Varg

När renhjorden är framme där vinterskiljningen ska ske, släpps renarna in i beteshagar där de får beta och vila upp sig. Skiljningen sker sedan i så kallade skiljningshagar. Dessa består av många små hagar. I mitten är det en rund hage, den kallas kärnan. Kärnan har sedan flera öppningar mot mindre hagar, som kallas kontor. Renskötarna tar renar från kärnan till kontoren. Där räknas och vaccineras renarna. Det väljs också ut vilka renar som ska slaktas och vilka som ska säljas. Vuxna omärkt renar auktioneras ut och kalvar som är omärkta märks. Skiljningen kan ta hela dagen och en stund in på natten.

Renskiljningshage

När skiljningen är klar lastas renarna upp på transportbilar och körs till en temporär hage vid vinterbetet i skogen. Renskötarna kan behöva köra många vändor med transportbilen innan alla renar är på plats. Inte förrän alla renar har kommit till vinterbetet släpps renarna ut från hagen.

De renar som renskötarna inte tror kommer klara vintern på vinterbetet får följa med hem och bo i en hage under vintern. Det kan vara kalvar eller renar som varit sjuka och är svaga. Innan kalvarna släpps in i hagen så ser renskötarna till att det finns en vuxen ren där. Det behövs för att hålla ordning i hagen. De renar som tillbringar vintern i hagen äter renfoder och ensilage. De har även tillgång till saltsten att slicka på. Ibland får de även hänglav. Den innehåller mycket näring och socker och renarna tycker det är väldigt gott. Hänglav är också väldigt bra om någon ren har tappat matlusten. Får de hänglav brukar matlusten snabbt komma tillbaka.

Renar på transportbil

Vinterbete

Hemma i hagen

Ensilage

Saltsten

Det finns många faror för renarna på vintern. Rovdjur som järv, lo och varg är några av dessa faror. De jagar renarna för att få mat. Renskötarna tittar till renhjorden varje dag för att samla in renar som vandrat iväg, ensamma renar är lätta byten för rovdjuret.

En annan fara för renarna på vintern är bilar. Renarna tar sig ut på vägarna, både för att det är lättare att gå där än inne i skogen på snön. De lockas även av saltet på vägarna. Renskötarna sätter upp svarta sopsäckar vid vägarna där renarna håller till. Detta för att skrämma bort renarna från vägarna, men också för att varna bilisterna för att det finns renar i området.

Varning för renar

Under vintern kan det hända att betet blir sämre för renarna. Till exempel om det blir varmt så smälter snön och sedan blir det kallt igen. Då bildas det is över renlaven och då kan inte renen slå sönder den och når därför inte renlaven. Då börjar de söka hänglav istället. Ibland kan även renskötarna behöva flytta renarna till ett annat ställe där renarna lättare kan nå renlaven.

Ren äter hänglav